

ReFoMix Nonprofit Közhasznú Kft.

Egészségügyi Centrum

Szakmai beszámoló

2018

10 éve működik az Egészségügyi Centrum

Visszatekintés

2008. december 1-én nyílt meg Debrecenben, a Dobozi utcán a ReFoMix Kft. által működtetett Egészségügyi Centrum, amely 10 éve megszakítás nélkül biztosítja a hajléktalanok egészségügyi ellátását.

Feladatainkat az egészségügyi standardok követésével végezzük, betartva az irányadó jogi és etikai szabályokat. Szolgáltatásainkat az ellátottak részére ingyen, vegyes profilú integrált intézményként nyújtjuk.

A Centrum 24 órában - területi ellátási kötelezettség nélkül akár TAJ kártya hiányában is - háziorvosi rendelést, fertőtlenítő fürdetést, szükség esetén éjjeli menedékhelyen (lábadozó) való elhelyezést, valamint hétköznapiakon mozgó orvosi szolgálat működtetését látja el.

A szolgáltatás célja, hogy az otthonápolást lakhely hiánya miatt nélkülöző hajléktalan beteg, a kórházi ellátást követően vagy ezt kiváltva a felépülési idejét megfelelő egészségügyi és szociális körülmények között tölthesse.

A program tárgyi-, szakmai-, személyzeti feltételrendszere alapján nem láthatóak el azok, akik ápolása és gyógyítása csakis fekvőbeteg-ellátó rendszerben valósulhat meg, tehát akik folyamatos ápolásra és orvosi kezelésre szorulnak, járásképtelenek, valamint az elemi önellátó funkciókat nem képesek elvégezni. Nem tudjuk felvállalni bizonyos betegcsoportok kezelését. Ezek pl.: a végtagelfagyás vagy általános lehűlés (kihűlés), amely minden esetben kórházi ellátást igényel, akiknél folyadékháztartásuk rendezésére nem elegendő az ivás, hanem infúzió adása szükséges, aki nem tud önállóan WC-t használni, és ágytálozni kell, aki nem tud önállóan mozogni, akár eszközös segítséggel, bottal, mankóval, hanem csakis külső emberi segítséggel.

Az elhelyezés feltételei az elmúlt évekhez képest nem változtak: az ellátást 18 év feletti hajléktalan férfiak és nők vehetik igénybe.

Összehasonlítás a működés első teljes- (2009) és tizedik (2018) évének adatai

A hajléktalan személyek napi 24 órában működő Egészségügyi Centruma 10-dik évfordulóját ünnepelte 2018. december 01-én. Ennek alkalmából összehasonlítást készítettünk.

2009-ben **146** főt, míg 2018-ban **79** főt regisztráltunk a praxis keretén belül. Az intézmény működésének kezdetétől összesen **876** fővel bővült a rendelőben regisztrált személyek száma, tehát a **10** év alatt jelentős növekedés volt tapasztalható.

A tíz év alatt összesen **467** halálesetet regisztráltunk.

A 2009-es év praxis forgalmi adatai:

Tevékenység		19- 24év	24- 34év	34- 44év	44- 54év	54- 64év	64- 74év	74év+	Össz
adminisztratív ellátás	Eset	2	17	36	74	59	14	1	203
gond.kontroll	Eset	2	18	122	320	325	102	14	903
hívás	Eset	0	0	0	0	1	0	0	1
kötözés	Eset	0	30	160	243	403	18	0	854
rendelés	Eset	28	173	758	1470	1451	206	28	4114
szűrés	Eset	10	80	267	579	356	70	7	1369
tanácsadás	Eset	0	0	2	1	1	0	0	4
Összesen	Eset	42	318	1345	2687	2596	410	50	7448

Szakrendelésre, kórházba utalások

Szakrendelésre utalások (eset)	kiegészítő diagnosztikára(EKG, rtg, laboratórium)	193
	szakkonzultációra	725
Fekvőbeteg-gyógyintézetbe utalások száma (eset)		194

A 2018-as év praxis forgalmi adatai:

Tevékenység		19- 24év	24- 34év	34- 44év	44- 54év	54- 64év	64- 74év	74év+	Össz
gond.kontroll	Eset	1	1	22	121	320	76	9	550
kötözés	Eset	0	0	4	45	195	57	0	301
látogatás	Eset	0	0	0	1	1	1	0	3
rendelés	Eset	81	74	381	1362	2208	864	105	5075
szűrés	Eset	13	16	39	175	202	69	10	524
tanácsadás	Eset	0	1	0	1	1	1	0	4
Összesen	Eset	95	92	444	1691	2854	1051	121	6457

Szakrendelésre, kórházba utalások

Szakrendelésre utalások (eset)	kiegészítő diagnosztikára (EKG, rtg, laboratórium)	320
	szakkonzultációra	424
Fekvőbeteg-gyógyintézetbe utalások száma (eset)		99

A 2009-es év Ügyeleti Ellátásának forgalmi adatai:

Tevékenység		19- 24év	24- 34év	34- 44év	44- 54év	54- 64év	64- 74év	74év+	Össz
rendelés	<i>Eset</i>	0	5	28	393	741	406	158	1731
Összesen	<i>Eset</i>	0	5	28	393	741	406	158	1731

A 2018-as év Ügyeleti Ellátásának forgalmi adatai:

Tevékenység		19- 24év	24- 34év	34- 44év	44- 54év	54- 64év	64- 74év	74év+	Össz
rendelés	<i>Eset</i>	84	11	67	745	2174	520	136	3737
Összesen	<i>Eset</i>	84	11	67	745	2174	520	136	3737

A praxisban ellátottak számának csökkenése, és ezzel egyenesen arányosan az ügyeleti időben jelentkezők számának növekedése azért következett be, mert a betegek egy része az intézményben történő folyamatos gondozás miatt már nem ambulánsan keresi fel rendelőnkét, és a kötözések egy része is az ügyeleti ellátás keretében történik. Ide sorolható az is, hogy egyre több a multiplex betegséggel kezelt páciens, tehát többféle tevékenységet kell ellátni a beteg körül. A praxis keretében végezzük betegeink átmeneti szállásra történő felvételéhez szükséges vizsgálatát, az ehhez szükséges „**EGÉSZSÉGI ÁLLAPOTRA VONATKOZÓ IGAZOLÁS**” kiállítását, mely évente kb. 150-170 db.

A kapcsolattartás az ellátó intézményekkel folyamatos, naponta többször egyeztetünk az éjjeli Menedékhelyen és az átmeneti szállásokon dolgozó szociális munkásokkal, a betegekkel kapcsolatos teendőkről, a szükséges gyógyszerek hiánypótlásáról, hiszen ott is jelentős számban tartózkodnak gondozásra szoruló, de betegszobai ellátást (még vagy már) nem igénylő betegek. A kollégák természetesen azonnal jelzéssel élnek, ha a gondozottak állapotában romlás következik be és esetleg szükségessé válik a beteg Egészségügyi Centrumba történő áthelyezése.

Továbbküldések

A betegek szakrendelőkbe szállítását saját betegszállító járművünkkel oldjuk meg, - így mivel a beteget szociális munkás kíséri, a szakrendelők és fekvőbeteg intézmények személyzetével a kapcsolattartás nagymértékben javult. Mivel munkatársunk jól ismeri a betegeket, tudja, mire hogyan kell figyelni és milyen segítséget igényelnek a kivizsgálás során, és a leletek is időben visszaérkeznek a rendelőbe. A hétköznapi munkaidőben szükségessé váló kórházba szállításokat is ezzel a járművel végezzük az életveszélyes állapotú betegek kivételével, így a mentőszolgálat szinte teljesen tehermentesítve van betegeink szállítása tekintetében.

A Mozgó orvosi szolgálat munkája

A Mozgó orvosi szolgálat munkatársai hétköznapiokon 16.00-20.00 óra között látják el az utcán, közterületen élő hajléktalan embereket, ahol, és amikor helyben nincs orvosi rendelés. A szolgáltatás célja, hogy a hajléktalan intézményektől idegenkedő ellátottak is egészségügyi ellátáshoz jussanak. Szükség szerint az utcai szociális munkásokkal együtt keressük fel az utcán, közterületen tartózkodó hajléktalan embereket, felmérjük egészségi állapotukat és ennek megfelelően ellátásban részesítjük őket, beszállítjuk az Egészségügyi Centrumba, illetve szükség esetén szakrendelésre, kórházba küldjük őket.

Pozitívként értékelhető, hogy ügyfeleink megfelelő testi higiénés állapotban, az előjegyzésnek megfelelően pontosan tudnak megjelenni szakrendeléseken. Ez egyrészt oldja a hajléktalanokkal szembeni előítéleteket, másrészt kontrollálhatóbbá válnak a betegeink egészségi állapotában bekövetkező változások.

Mozgó orvosi ellátások 2009-ben:

	Életkor	19- 24év	24- 34év	34- 44év	44- 54év	54- 64év	64- 74év	74év+	Összesen
Ellátások száma	Eset	0	1	19	39	23	2	6	90

Mozgó orvosi ellátások 2018-ban:

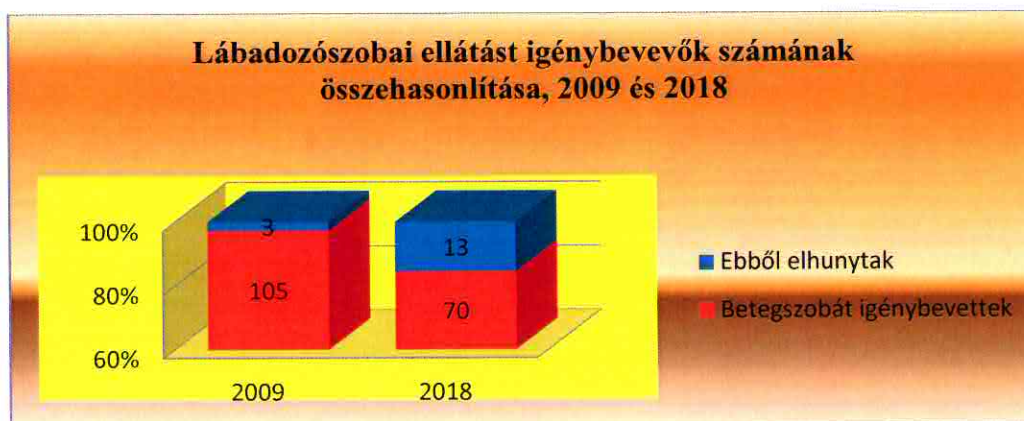
	Életkor	19- 24év	24- 34év	34- 44év	44- 54év	54- 64év	64- 74év	74év+	Összesen
Ellátások száma	Eset	7	14	67	264	534	308	40	1234

Lábadozósobai ellátás

2009-ben 105 fő, 2018-ban 70 fő vette igénybe a lábadozósobai ellátást. A lábadozósobában elhelyezett betegek csaknem mindegyike általánosan legyengült állapotban került hozzánk. Az intézményben minden szolgáltatás ingyenes, 24 órában van jelen orvos, asszisztens és szociális szakember. A szolgáltatást igénybevevők közel egyharmada fekvőbeteg intézményi ellátást követően, kétharmada az intézmény házi orvosának, valamint az utcai gondozó szolgálatok javaslata alapján kap elhelyezést intézményünkben. Az ügyeleti ellátást igénybevevő ügyfeleink egy része az orvosi segítségnyújtás után távozik. A magas esetszámot a lábadozósobában és megfigyelőszobában elhelyezettek egészségi állapotának rendszeres kontrollálása is indokolja. Jellemzően a téli krízis ellátási időszakában magasabb a betegforgalom. A forgalmi adatok magas száma is alátámasztja az intézmény létjogosultságát.

Téli krízis-ellátás idején a sürgősségi ellátás érdekében minden esetben 1 pótágyat fenntartottunk az ügyelet részére. Ez a lehetőség gyakran életmentő volt. Az Egészségügyi Centrumba bekerülve az ügyfelek hozzászoknak egy intézményi keretek által szabályozott élethez, könnyebben tartanak abstinenciát is, a szociális munkások segítségével pedig lehetőséget kapnak életük más, rendezettebb formában történő folytatásához. Az intézmény létrejötte óta több tucat ügyfél került „kigondozásra”, folytatta életét szociális intézményben vagy került albérletbe. Az önálló életvezetésre már nem képes betegek egy része szociális otthonba került, számos beteg pedig elhunyt.

A lábadozószobán ellátottak betegségeinek súlyosságát mutatja, hogy egyre hosszabb ideig veszik az emberek igénybe az ellátást és egyre többen halnak meg közülük.

Fertőtlenítő fürdető

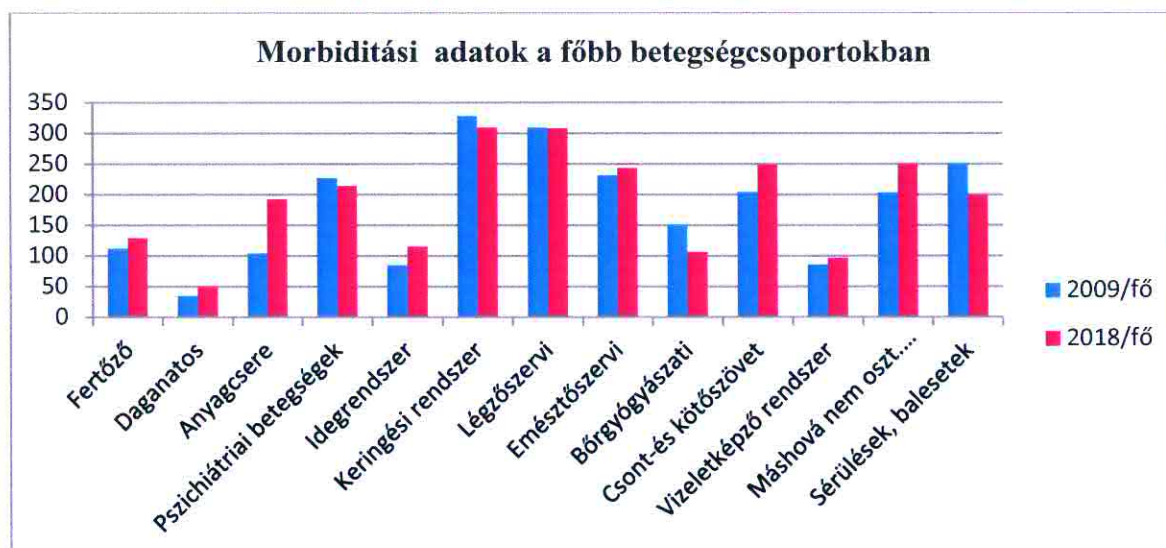
Az utcán élő emberek tisztaságról alkotott fogalmainak más értelmezése miatt folyamatosan visszatérő probléma a különböző élősködők megjelenése, ugyanakkor az egészségügyi ellátás egyik elengedhetetlen eleme is a tisztasági és/vagy fertőtlenítő fürdetés. A hajléktalan igazolvány kiállításához elengedhetetlen a félévesnél nem régebbi gümőkórmentes tüdőszűrő, illetve kórházban vagy szakrendelésen készült mellkasröntgen lelet, illetve az intézmény orvosa által 3 havonta kiadott igazolás arról, hogy az ellátott közösségbe mehet. A rendelésen ellátott páciensek szinte mindegyikét megvizsgáljuk abból a szempontból is, hogy nincs-e rajta élősködő. A betegszobai ellátást sem veheti igénybe az a beteg, aki nem esik át előbb tisztasági, vagy szükség esetén fertőtlenítő fürdetésen, és a bent tartózkodókat is rendszeresen szűrjük parazitamentesítés céljából. 2018-ban 14 esetben fejtetvesség, 18 esetben ruhatetvesség miatt került sor fertőtlenítő fürdetésre. 1 főnél scabiest is találtunk.

Intézményeinkben a korábbi évben tapasztalt ágyi poloska fertőzöttséget sikerült gyakorlatilag a nullára redukálni az igénybe vett eljárásoknak köszönhetően. A textíliák mosatása továbbra is magas hőfokon, fertőtlenítő eljárással történik. Tisztításhoz igénybe vesszük a gőzölés technikát is pl.: matracok, bútorzatok esetén. A hatékonyság érdekében végzett tisztasági festés és burkolatsere hosszú távon is eredményesnek bizonyult.

A szűrések adatairól havonta készül jelentés a Városi Tisztiorvosi Szolgálat Járványügyi Csoportjának.

Morbiditási adatok a főbb betegségcsoportokban

Betegségek	2009/fő	2018/fő
Fertőző	112	129
Daganatos	35	50
Anyagcsere	104	192
Pszichiátriai betegségek	227	214
Idegrendszer	85	115
Keringési rendszer	328	309
Légzőszervi	309	308
Emésztőszervi	231	243
Bőrgyógyászati	151	106
Csont-és kötőszövet	204	248
Vizeletképző rendszer	86	96
Máshová nem oszt. tünetek	203	424
Sérülések, balesetek	250	199

Betegeink morbiditása leginkább a **keringési, légzőszervi és tápcsatornarendszert** érinti. Ebbe a csoportba tartoznak a szív megbetegedései valamint az érrendszert ért károsodások is. Az anyagcsere csoportba sorolható cukorbetegséggel és magas koleszterinszinttel diagnosztizáltak számára fokozott nehézséget jelent a megfelelő diéta betartása, ugyanis azt esznek, amihez hozzá tudnak jutni és ez nem feltétlenül cukormentes, illetve koleszterinszegény. A nem megfelelő higiénés és szociális körülmények (hetekig hordott ruha és lábbeli cseréjének hiánya, verekedések, kukázás) miatt szerzett legkisebb sebek is könnyen elfertőződhetnek, és gyakran alakulnak ki gennyes **kötőszöveti és bőrfertőzések**, pl.: orbánc. Ez indokolja a kötőszöveti és bőrfertőzések magas számát is. Gyakori az érszűkület, valamint ennek egyik következménye, a lábszárfekély. Mindezek együttesen már többször vezettek amputációhoz, ami kevés kivételtől eltekintve az „utcaképesség” elvesztését jelenti. A **sérülések, balesetek** leggyakrabban a különböző végtagi,

illetve bordatöréseket jelentik. Magas a **pszichiátria** körébe tartozó megbetegedések aránya is, ami jelzi betegeink rossz mentális állapotát. Az utóbbi években megszorodott a különféle szereket használó drogfüggő fiatalok száma is, akik kiszámíthatatlan, többnyire erőszakos viselkedésükkel tűnnek ki az ellátó helyeken. A problémát súlyosbítja, hogy ezeknek az embereknek a tapasztalatok szerint nincs betegségtudatuk, így el sem lehet irányítani őket az egészségügyi intézményekbe, továbbá feszültséget és konfliktusokat okoznak a „hajléktalan közösségeken” belül is. Az **idegrendszer** betegségeinél az alkoholizmus neurológiai státuszt károsító következményeként kialakuló epilepsziás megbetegedések jellemzők. A **fertőző betegségek** tekintetében a kiemeltként kezelt TBC-s megbetegedések aránya erőteljesen csökkent. Ez továbbra is igazolja a fél éves tüdőszűrő vizsgálat jogosultságát. Az emelkedő számban előforduló **daganatos megbetegedések** körében a dohányzás okozta szájüregi és légzőrendszeri, valamint az alkoholizmus okozta, teljes tápcsatornára kiterjedő tumorok relevánsak.

Egyre nagyobb problémát jelent, hogy a kórházi szociális munka és hajléktalanokkal végzett szociális munka kompetencia határai nem mindig egyértelműek (pl: kórházból nem tudják hazaküldeni a beteget, de hajléktalanként rendszerünkben sem regisztrált). Ilyenkor széleskörű információval segítjük a kórházi szakembereket a hatékony együttműködés érdekében. A kórházból elbocsátani készülő betegek egy részét aktív férőhely foglalására hivatkozva önellátásra képtelen állapotban szeretnék kiadni, ez viszont nem fér bele az Egészségügyi Centrum profiljába, ez további konfliktusforrást jelent a fekvőbeteg-ellátó intézmények és intézményünk között. A téli időszakban fokozottan szükséges lenne néhány férőhely elkülönítése az erre a munkára felkészült ápolási részlegek valamelyikén.

Debrecen, 2019. május 30.

ReFoMix Nonprofit Közhasznú Kft.
4030 Debrecen, Bégány u. 4.
Bankszámla szám: 60600084-10031281
Adószám: 20644066-2-09
Cégjegyzékszám: 09-09-014661
Tel.: (52) 530-817

Szemerédy Zsolt
Ügyvezető